

Literatura Catalana Medieval I

Codi: 100676

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500247 Llengua i Literatura Catalanes	OB	2	1
2501792 Estudis de Català i de Clàssiques	OT	3	0
2501792 Estudis de Català i de Clàssiques	OT	4	0
2501801 Estudis de Català i Espanyol	OT	3	0
2501801 Estudis de Català i Espanyol	OT	4	0
2501818 Estudis de Francès i Català	OT	3	0
2501818 Estudis de Francès i Català	OT	4	0
2501902 Estudis d'Anglès i Català	OT	3	0
2501902 Estudis d'Anglès i Català	OT	4	0

Professor de contacte

Nom: Lluís Cabré Ollé

Correu electrònic: Lluís.Cabre@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

No n'hi ha.

Objectius

Aquesta assignatura inicia l'estudiant en l'estudi de la literatura catalana medieval, tant en el seu aspecte històric com en la pràctica de la lectura i comentari de textos antics, normalment breus. Això vol dir que l'estudiant aprendrà a entendre un text en el context cultural de la seva època i que entrarà en contacte amb la llengua antiga.

A l'acabament del curs, l'estudiant haurà de ser capaç de:

- (a) conèixer i situar històricament els autors, els gèneres i les obres més importants estudiats;
- (b) comprendre el sentit de la tradició literària;
- (c) entendre i comentar oralment els textos llegits;
- (d) produir breus comentaris escrits sobre aquests textos.

Complir aquests objectius facilita l'accés a l'assignatura "Literatura catalana medieval 2", del segon semestre.

Competències

Llengua i Literatura Catalanes

- Analitzar críticament la literatura catalana en relació amb les circumstàncies històriques en les quals s'inscriu.
- Aplicar conceptes, recursos i mètodes d'anàlisi literària a la literatura catalana tenint en compte el marc de la periodització de la història literària occidental.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Elaborar estudis de caràcter històric sobre la tradició literària catalana i anàlisis interpretatives sobre les tendències, els gèneres i els autors de la literatura catalana.
- Interpretar els textos literaris en profunditat des de bases filològiques (estilístiques, lingüístiques, etc.) i comparatives.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
- Valorar de manera argumentada i rigorosa les tendències principals i els autors i les obres més representatius de la literatura catalana.

Estudis de Català i de Clàssiques

- Analitzar críticament la literatura catalana en relació amb les circumstàncies històriques en les quals s'inscriu.
- Analitzar una àmplia varietat de textos escrits en llengua italiana a fi de reconèixer les característiques fonamentals de la cultura i la literatura italianes.
- Aplicar conceptes, recursos i mètodes d'anàlisi literària a la literatura catalana tenint en compte el marc de la periodització de la història literària occidental.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Elaborar estudis de caràcter històric sobre la tradició literària catalana i anàlisis interpretatives sobre les tendències, els gèneres i els autors de la literatura catalana.
- Expressar-se en llengua italiana i redactar textos amb correcció gramatical utilitzant un vocabulari i un estil acadèmic adequats.
- Identificar les principals corrents literàries, culturals i històriques en llengua italiana.
- Interpretar els textos literaris en profunditat des de bases filològiques (estilístiques, lingüístiques, etc.) i comparatives.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.

- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
- Valorar de manera argumentada i rigorosa les tendències principals i els autors i les obres més representatius de la literatura catalana.

Estudis de Català i Espanyol

- Analitzar críticament la literatura catalana en relació amb les circumstàncies històriques en les quals s'inscriu.
- Aplicar conceptes, recursos i mètodes d'anàlisi literària a la literatura catalana tenint en compte el marc de la periodització de la història literària occidental.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Elaborar estudis de caràcter històric sobre la tradició literària catalana i anàlisis interpretatives sobre les tendències, els gèneres i els autors de la literatura catalana.
- Interpretar els textos literaris en profunditat des de bases filològiques (estilístiques, lingüístiques, etc.) i comparatives.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
- Valorar de manera argumentada i rigorosa les tendències principals i els autors i les obres més representatius de la literatura catalana.

Estudis de Francès i Català

- Analitzar críticament la literatura catalana en relació amb les circumstàncies històriques en les quals s'inscriu.
- Analitzar una àmplia varietat de textos escrits en llengua italiana a fi de reconèixer les característiques fonamentals de la cultura i la literatura italianes.
- Aplicar conceptes, recursos i mètodes d'anàlisi literària a la literatura catalana tenint en compte el marc de la periodització de la història literària occidental.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Elaborar estudis de caràcter històric sobre la tradició literària catalana i anàlisis interpretatives sobre les tendències, els gèneres i els autors de la literatura catalana.
- Expressar-se en llengua italiana i redactar textos amb correcció gramatical utilitzant un vocabulari i un estil acadèmic adequats.
- Identificar les principals corrents literàries, culturals i històriques en llengua italiana.
- Interpretar els textos literaris en profunditat des de bases filològiques (estilístiques, lingüístiques, etc.) i comparatives.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'indole social, científica o ètica.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
- Valorar de manera argumentada i rigorosa les tendències principals i els autors i les obres més representatius de la literatura catalana.

Estudis d'Anglès i Català

- Analitzar críticament la literatura catalana en relació amb les circumstàncies històriques en les quals s'inscriu.
- Analitzar una àmplia varietat de textos escrits en llengua italiana a fi de reconèixer les característiques fonamentals de la cultura i la literatura italianes.
- Aplicar conceptes, recursos i mètodes d'anàlisi literària a la literatura catalana tenint en compte el marc de la periodització de la història literària occidental.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Elaborar estudis de caràcter històric sobre la tradició literària catalana i anàlisis interpretatives sobre les tendències, els gèneres i els autors de la literatura catalana.
- Expressar-se en llengua italiana i redactar textos amb correcció gramatical utilitzant un vocabulari i un estil acadèmic adequats.
- Identificar les principals corrents literàries, culturals i històriques en llengua italiana.
- Interpretar els textos literaris en profunditat des de bases filològiques (estilístiques, lingüístiques, etc.) i comparatives.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'indole social, científica o ètica.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
- Valorar de manera argumentada i rigorosa les tendències principals i els autors i les obres més representatius de la literatura catalana.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar els coneixements adquirits per a millorar el coneixement públic general de la diversitat lingüística i/o cultural.
2. Aplicar les eines informàtiques i saber consultar les fonts documentals específiques.
3. Aplicar les metodologies oportunes per a la lectura i interpretació dels textos esmentats.
4. Argumentar idees i opinions amb precisió en les llengües pròpies i en les adquirides al grau.
5. Comentar textos literaris, aplicant els instruments adquirits, atenent el context històric i sociocultural.
6. Comprendre textos avançats, acadèmics o professionals en les llengües pròpies i en les adquirides al grau.
7. Demostrar, a nivell bàsic, coneixements de llengua catalana medieval, i redactar versions al català modern de textos medievals.
8. Demostrar un domini dels mètodes propis del treball acadèmic individual que capaciten per cursar educació especialitzada de postgrau en l'àrea d'estudi pròpia o altres de similars.

9. Descriure i interpretar la tradició cultural occidental, de l'època clàssica al final de l'edat mitjana, i reconèixer en un text medieval els trets de la tradició occidental.
10. Descriure la naturalesa i els trets principals dels diferents gèneres literaris i la seva conformació en la literatura italiana al llarg de la seva història.
11. Descriure l'evolució històrica i temàtica de la literatura italiana al llarg de la seva història.
12. Desenvolupar vincles laborals i de recerca en entorns multiculturals i interdisciplinaris que contribueixin a la col·laboració internacional.
13. Distingir les idees principals de les secundàries i realitzar síntesis dels seus continguts en els textos literaris en italià.
14. Dur a terme treballs escrits i presentacions orals efectius i adaptats al registre adequat.
15. Elaborar textos crítics sobre les tendències, els autors i les obres de poesia i de prosa més significatius de la literatura catalana medieval, i redactar assaigs originals, amb domini de la bibliografia pertinent, sobre autors i obres del període medieval.
16. Explicar el context de la literatura catalana medieval i relacionar obres literàries amb el seu context històric i cultural.
17. Exposar els coneixements sobre la història, l'art o altres moviments culturals.
18. Expressar-se eficaçment aplicant els procediments argumentatius i textuais en els textos formals i científics.
19. Expressar-se en la llengua estudiada, oralment i per escrit, utilitzant el vocabulari i la gramàtica de manera adequada.
20. Generar estratègies que facilitin l'augment i la millora del respecte mutu en entorns multiculturals.
21. Identificar els principals corrents literaris, els autors i les obres de la literatura italiana des dels orígens fins avui.
22. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística.
23. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística.
24. Identificar temes i motius de la tradició clàssica i medieval europea en qualsevol de les seves manifestacions literàries i artístiques, i reconèixer en un text català medieval temes i motius de la tradició europea.
25. Interpretar críticament obres literàries tenint en compte les relacions entre els diferents àmbits de la literatura i la relació de la literatura amb les àrees humanes, artístiques i socials.
26. Interpretar textos en profunditat i aportar arguments per fer-ne l'anàlisi crítica.
27. Interpretar textos en profunditat i aportar arguments per fer-ne l'anàlisi crítica.
28. Llegir i comprendre textos literaris en italià.
29. Localitzar i organitzar informació rellevant disponible a internet, bases de dades, etc.
30. Mantenir una actitud de respecte cap a les opinions, valors, comportaments i pràctiques dels altres.
31. Participar en debats presencials i virtuals en italià (o en una de les llengües de la península), encara que sigui amb incorreccions, sobre temes relacionats amb la literatura italiana i la seva història.
32. Potenciar la capacitat de lectura, interpretació i anàlisi crítica de textos literaris i lingüístics.
33. Potenciar la capacitat de lectura, interpretació i anàlisi crítica de textos literaris i lingüístics.
34. Realitzar presentacions orals en italià (o en una de les llengües peninsulars) sobre els autors i les obres de la literatura italiana.
35. Realitzar treballs escrits i presentacions orals efectives i adaptades al registre adequat.
36. Redactar textos en italià (o en una de les llengües peninsulars) sobre temes relacionats amb la literatura italiana i la seva història.
37. Treballar de manera autònoma i responsable en un entorn professional o de recerca per aconseguir els objectius prèviament planificats.
38. Treballar individualment i/o en equip de forma efectiva en entorns multiculturals i interdisciplinaris aplicant valors propis d'una cultura de pau i de valors democràtics propis d'un grau en llengua estrangera que forma a l'estudiant per a la comunicació intercultural.
39. Utilitzar la informació d'acord amb l'ètica científica.
40. Utilitzar les noves tecnologies per a la captació i organització d'informació, aplicada a la formació pròpia continuada i a la solució de problemes en l'activitat professional i/o de recerca.

Continguts

1. La poesia trobadoresca

La fina amor i la metàfora feudal. Gèneres dels trobadors. La promoció reial a la Corona d'Aragó. Trobadors catalans.

2. Les cròniques de l'expansió

El Llibre de Jaume I (†1276). El Llibre del rei En Pere (1283-85) de Barnat Desclot. La crònica (1325-28) de Ramon Muntaner.

3. Ramon Llull (1232-1316)

Vida: reforma i Art. Formes literàries a l'obra lul·liana.

4. La lírica posttrobadoresca fins a principis del segle XV

El Cançoneret de Ripoll (1320-1350). El manuscrit Sg. El Cançoner Vega-Aguiló (ca. 1426).

5. La narrativa en vers

El lai i la ventura. Presència de la matèria de Bretanya. La falla de Guillem de Torroella i altres relats.

Metodologia

Es tracta d'un curs teòric-pràctic en el qual l'alumne:

(a) aprendrà història de la literatura;

(b) llegirà molts textos breus, comentats històricament i lingüísticament a classe;

(c) practicarà el debat sobre el valor d'aquests textos;

(d) redactarà breus exercicis de comentari o de comparació entre més d'un text.

L'objectiu prioritari del curs és que l'alumne obtingui un coneixement bàsic d'història de la literatura medieval i alhora aconseguir millorar la seva capacitat de comprensió lectora.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Comentari de textos a classe	17,5	0,7	5, 25, 26
Exposició del programa	30	1,2	9, 17, 25
Tipus: Supervisades			
Exposició oral de comentari de text	9	0,36	14, 22
Tipus: Autònomes			
Cerca de bibliografia, consulta de la pàgina web de LCM (Campus Virtual)	10	0,4	2
Lectura de textos, seguint les pautes indicades pel professor	30	1,2	32

Avaluació

Les competències d'aquesta matèria seran avaluades per mitjà d'exàmens i treballs individuals escrits (comentaris de text, traduccions, assajos).

El sistema d'avaluació s'organitza en 3 mòduls, cadascun dels quals tindrà assignat un pes específic en la qualificació final:

- **Mòdul de lliurament de treballs**, en què s'avaluaran un o més treballs amb un pes global del 30%.
- **Mòdul de presentacions, anàlisis i discussions de textos a l'aula**, amb un pes global del 10%.
- **Mòdul de proves escrites**, amb un pes global del 60%.

Els requisits mínims a partir dels quals l'estudiant estarà en condicions de ser avaluat són: presentació del treball principal (mitjan desembre) i presentació a la prova escrita final (gener). Altrament la qualificació serà NO AVALUABLE. La qualificació mínima per optar a la reavaluació és un 4.

La qualificació màxima de la reavaluació serà un 5.

L'estudiant només es podrà presentar a la reavaluació si ha obtingut una qualificació mínima de 4.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Exposició oral de comentari de text	10%	1	0,04	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40
Proves escrites: preparació i examen	60%	28,5	1,14	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40
Redacció de treball	30%	24	0,96	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40

Bibliografia

Badia, Lola (dir.), Literatura medieval, 3 vols. dins A. Broch, Història de la literatura catalana, I-III (Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 2013-15).

Riquer, Martí de, Història de la literatura catalana: part antiga, 3 vols. (Barcelona: Ariel, 1964); també en 4 vols. (Barcelona: Planeta, 1984).

Riquer, Martín de, Los trovadores: historia literaria y textos, 3 vols. (Barcelona: Planeta, 1975).

Cingolani, Stefano Maria, La memòria dels reis. Les quatre grans cròniques i la historiografia catalana, des del segle X fins al XIV (Barcelona: Base, 2007).

Riquer, Martí de, Llegendes històriques catalanes (Barcelona: Quaderns Crema, 2000).

Badia, Lola, i Anthony Bonner, Ramon Llull: vida pensament i obra literària (Barcelona: Empúries, 1988).

Badia, Lola (ed.), Tres contes meravellosos del segle XIV (Barcelona: Quaderns Crema, 2003).

[Lectura obligatòria]

NB Hi ha una bibliografia completa a la pàgina web de la matèria al Campus Virtual. També al Campus Virtual, s'hi troba una pàgina web multimèdia amb tots els textos llegits al llarg del curs (i molts d'altres), a més de textos crítics, mapes, esquemes, imatges i música..

Enllaços

Per a l'estudi de la literatura medieval (catalana o no), consulteu l'espai www.narpan.net. Hi trobareu també molts enllaços.

Existeix una biblioteca virtual amb tots els textos en vers: Repertorio Informatizzato dell'Antica Letteratura Catalana (RIALC): www.rialc.unina.it